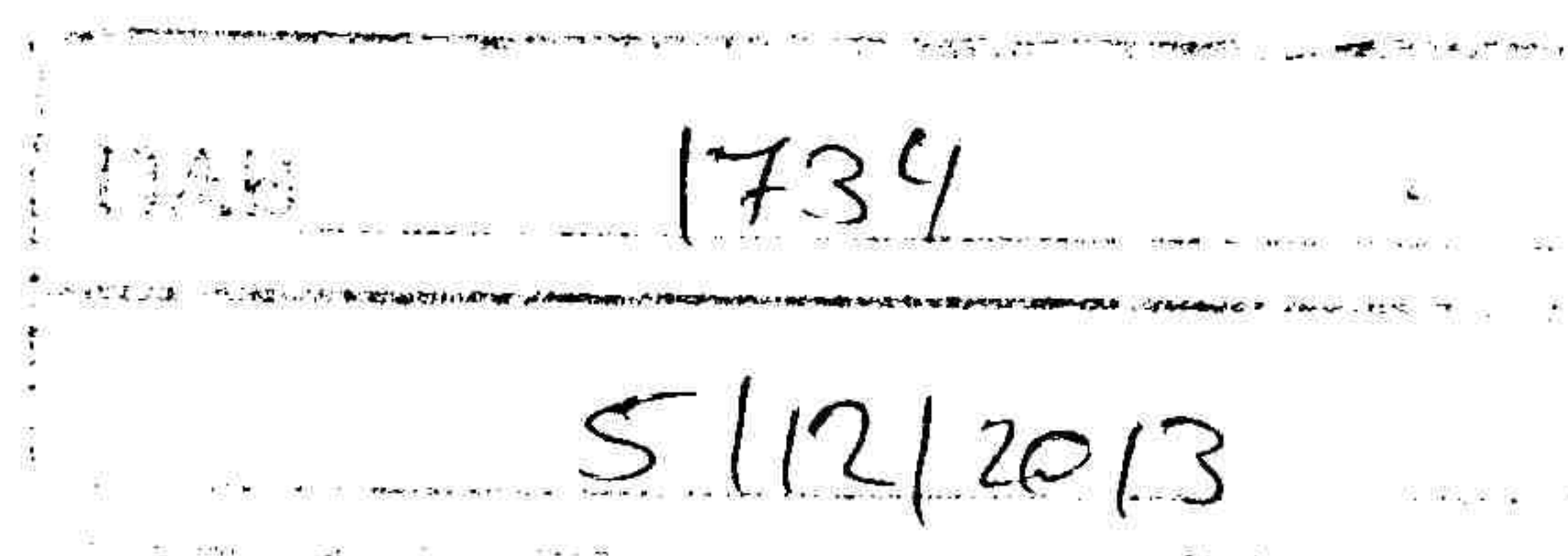

ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Σχετικά με έγγραφο της Ένωσης Καταναλωτών «η Ποιότητα Ζωής» με θέμα τις θέσεις της στο θέμα των πλειστηριασμών.

Ο αναφέρων βουλευτής,

Νικόλαος Ι. Νικολόπουλος

ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΙ

ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

**Επιστημονική τεκμηρίωση
Αντικειμενική πληροφόρηση
Δυναμική παρέμβαση**

Αναστολή Πλειστηριασμών

Θέσεις και Προτάσεις Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ.

Οκτώβριος 2013

Σκοπιμότητα της αναστολής των πλειστηριασμών

Η αναστολή των πλειστηριασμών εισήχθη από την Πολιτεία σε συνθήκες μεγάλης και παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης με σκοπό να δώσει στα νοικοκυριά και τις μικρές επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης και να επιδιώξουν τη ρύθμιση και προσαρμογή των υποχρεώσεων τους στα νέα πρωτόγνωρα οικονομικά δεδομένα.

Οι συνθήκες ανάληψης των δανείων κατά την προηγούμενη δεκαετία

Πράγματι, τα τελευταία πέντε έτη η οικονομία της χώρας μας έχει συρρικνωθεί κατά το εν τέταρτο, η ανεργία έχει εκτοξευθεί στο 28%, τα εισοδήματα έχουν μειωθεί κατά 40%, οι φορολογικές υποχρεώσεις έχουν δυσανάλογα αυξηθεί, ενώ το κόστος διαβίωσης, καθόσον ιδίως αφορά την κάλυψη των βασικών βιοτικών αναγκών, εξακολουθεί να παραμένει δυσβάστακτα υψηλό.

Μάλιστα, η περίοδος ύφεσης εμφανίστηκε αμέσως μετά από μία περίοδο ραγδαίας πιστωτικής επέκτασης. Αρκεί να αναλογιστεί κανείς ότι οι χορηγήσεις προς τα νοικοκυριά αυξήθηκαν από 24 δισεκατομμύρια το 2001 σε 117 δισεκατομμύρια το 2008. Παρά μάλιστα το γεγονός ότι η πιστωτική απελευθέρωση πραγματοποιήθηκε τελευταία στην χώρα μας, η Ελλάδα ήταν ήδη το 2008 πρώτη στην καταναλωτική πίστη στην Ευρώπη, υπολογιζόμενο το μερίδιό της σε ποσοστό του ΑΕΠ (15,10%), τούτο δε μάλιστα παρά το γεγονός ότι η καταναλωτική πίστη στη χώρα μας ήταν με διαφορά η ακριβότερη στην Ευρωζώνη.

Αναγνωρίζουμε πλέον όλοι, εκ των υστέρων, ότι η μέριμνα της Πολιτείας την περίοδο εκείνη, για τη λήψη μέτρων που θα ενίσχυαν την ικανότητα των καταναλωτών να διαχειριστούν με σύνεση και σύμφωνα με τις δυνατότητές τους την πιστοληπτική τους ικανότητα, ήταν ανύπαρκτη. Όλοι ασφαλώς θυμούμαστε τις επιθετικές πρακτικές, υπό τις οποίες συντελέστηκε η πιστωτική επέκταση, πρακτικές που μακράν απείχαν από τις αρχές του υπεύθυνου δανεισμού, για την υλοποίηση του οποίου πρωτίστως ευθύνη είχαν οι τράπεζες, αφού εκείνες με τους εξειδικευμένους μηχανισμούς τους προέβαιναν στην έγκριση και στη χορήγηση των πιστωτικών καρτών και καταναλωτικών δανείων.

Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι εποπτικοί φορείς αδιαφορούσαν τότε για το εάν οι κερδοφόρες για τα πρώτα πρακτικές αυτές διαπαιδαγωγούσαν σωστά τους καταναλωτές, αν οι τελευταίοι, ακόμα και με βάση τα υφιστάμενα τότε εισοδήματά τους, θα μπορούσαν να ανταποκριθούν στο μέλλον στις διογκούμενες έντοκες υποχρεώσεις

τους. Κανένας δεν έθετε τότε ηθικά ερωτήματα για τον εύκολο και ανέμελο δανεισμό.

Η ΕΚΠΟΙΖΩ, ωστόσο, ήδη από την πρώτη στιγμή, διαθέτοντας και μία πλούσια εμπειρία από την πολύχρονη παρουσία της σε ευρωπαϊκά όργανα προαγωγής του υπεύθυνου δανεισμού και αντιμετώπισης της υπερχρέωσης, προειδοποιούσε για τους κινδύνους και τα αδιέξοδα που μας οδηγούσαν οι παραπάνω πρακτικές. Η προηγούμενη μάλιστα δεκαετία ήταν για την ΕΚΠΟΙΖΩ μία περίοδος έντονων αγώνων και δράσεων (με συλλογικές αγωγές, δημόσιες παρεμβάσεις, διαμαρτυρίες, εκδηλώσεις και διεθνή ακόμη συνέδρια) προκειμένου να αναδειχθούν οι καταχρηστικές πρακτικές, στις οποίες στηριζόταν η πιστωτική επέκταση, να προαχθούν οι κανόνες του υπεύθυνου δανεισμού, να ευαισθητοποιηθεί η Πολιτεία, να παρασχεθούν συμβουλευτικές υπηρεσίες στους καταναλωτές, να εισαχθούν ρυθμίσεις ανακούφισης των υπερχρεωμένων. Άλλωστε, η ΕΚΠΟΙΖΩ, ελλείπει επίσημων θεσμών που να παρέχουν βοήθεια και υποστήριξη στα νοικοκυριά, προκειμένου αυτά να προλάβουν και να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της υπερχρέωσης, ανέλαβε ήδη αυτό το ρόλο από τη δεκαετία του 2000.

Οι συνθήκες αποπληρωμής των δανείων

Τα ελληνικά νοικοκυριά ρευστοποίησαν τη δεκαετία του 2000, σε συνθήκες ανεύθυνου δανεισμού και αυξητικής κλιμάκωσης των αξιών, τα εισοδήματα που είχαν τότε και που προσδοκούσαν ευλόγως ότι θα έχουν στην επόμενη και επόμενες δεκαετίες. Ωστόσο, αφού δημιούργησαν τις εν λόγω υποχρεώσεις, τις οποίες για μεγάλα χρονικά διαστήματα ετών εξυπηρετούσαν, βρέθηκαν αντιμέτωπα, εντελώς απροσδόκητα για τα ίδια, με μία ραγδαία επιδείνωση και απώλεια των εισοδημάτων τους.

Η οικονομική κρίση δεν αποκάλυψε απλώς το πρόβλημα. Προσέδωσε σε αυτό εκρηκτικές διαστάσεις. Δεν ήταν πλέον μόνο υπερχρεωμένοι εκείνοι οι οποίοι έπεσαν θύματα εκμετάλλευσης της αδυναμίας τους να διαχειριστούν την πιστοληπτική τους ικανότητα.

Η απρόβλεπτη και αιφνίδια ανατροπή των οικογενειακών προϋπολογισμών κατέστησε πλέον ανασφαλείς πολλές από τις κορηγήσεις που είχαν πραγματοποιηθεί. Η διακοπή μάλιστα των κορηγήσεων δυσχέρανε τις πρακτικές μετακύλησης και ανακύκλωσης των πιστώσεων, αναδεικνύοντας οξύτερα το πρόβλημα. Ακόμη και νοικοκυριά που είχαν διαχειριστεί ανεκτά την πιστοληπτική τους ικανότητα, που είχαν αξιοποιήσει παραγωγικά τις πιστώσεις που έλαβαν, αντιμετωπίζουν σήμερα δυσκολίες να ανταποκριθούν σε μεγάλο μέρος των οικονομικών τους υποχρεώσεων. Αυτό

αποτυπώνεται, με ανάγλυφο τρόπο, στους δείκτες καθυστερήσεων δανείων των τραπεζών, τα οποία βάσει δημοσιευμάτων, ανέρχονται στα 63,5 δισεκατομμύρια σε σύνολο 226, (104 δισεκατομμύρια σε ιδιώτες και 122 σε επιχειρήσεις, ελεύθερους επαγγελματίες κτλ) ήτοι ποσοστό καθυστερούμενων δανείων 28%.

Η νέα οικονομική πραγματικότητα επιδεινώνει τους όρους εξυπηρέτησης των δανείων για πρόσθετους λόγους. Τα νοικοκυριά δεν διαθέτουν δυνατότητες ικανοποίησης των πιστωτών, ούτε με τη ρευστοποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων, για όσα διαθέτουν τέτοια. Ακόμη και οι ενυπόθηκες πιστώσεις δεν ήταν πια σε πολλές περιπτώσεις επαρκώς εξασφαλισμένες. Οι αξίες, στις οποίες επένδυσαν τα νοικοκυριά τα δάνεια τους, ιδίως για την αγορά ακινήτων, κρίνονται, με τα σημερινά δεδομένα, υπερτιμημένες.

Τα νοικοκυριά έχουν λοιπόν περιέλθει σε μία κατάσταση, όπου χωρίς δική τους επιλογή, δεν διαθέτουν πλέον τα εισοδήματα για να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις που είχαν αναλάβει.

Είναι δε, δυστυχώς πλέον, βέβαιο ότι πολλά από αυτά δεν πρόκειται να αποκτήσουν τα εν λόγω εισοδήματα σε ορατό χρονικό ορίζοντα, στη διάρκεια της αποπληρωμής των δανείων. Ακόμη περαιτέρω, όμως, χάνουν εντέλει το κίνητρο να αποπληρώνουν τα υπερτιμημένα, σε σχέση με την αξία της χρήσης τους, στεγαστικά ή καταναλωτικά δάνεια, να αποπληρώνουν για πιστώσεις που διαφαίνεται ότι ποτέ δεν θα καταφέρουν να εξοφλήσουν. Αυτή είναι για πολλούς πια δανειολήπτες η νέα πραγματικότητα.

Δεν είναι οι καταναλωτές που διαμόρφωσαν την πολιτική και στρατηγική μίας άκρατης πιστωτικής επέκτασης, που κατευθυνόταν στην αύξηση των καταναλωτικών δαπανών, ως μέσου οικονομικής μεγέθυνσης και ανάπτυξης. Δεν είναι οι καταναλωτές αυτοί που δεν τήρησαν του κανόνες εξασφάλισης των απαιτήσεων με χρηματοδότηση σε ποσοστά της αξίας των ακινήτων και σε λογικές με βάση τους μισθούς τους μηνιαίες δόσεις.

Η ευθύνη στην πρόκληση των σημερινών αδιεξόδων βαραίνει κατ'εξοχήν τα πιστωτικά ιδρύματα και τις διακυβερνήσεις. Η (αντίστοιχα με την ύφεση παρατεταμένη) αναστολή των πλειστηριασμών, ήταν και είναι αναγκαία για να αποφευχθεί η πλήρης οικονομική και κοινωνική κατάρρευση. Έδινε τον χρόνο να πραγματοποιηθεί μία προσαρμογή όλων των εμπλεκόμενων πλευρών στη νέα πραγματικότητα, χρόνο τον οποίο όμως τα πιστωτικά ιδρύματα αφήνουν ανεκμετάλλευτο, αρνούμενα στρουθοκαμηλικά να προσαρμοστούν στην πραγματικότητα και εμμένοντας στις ίδιες, με την προηγούμενη δεκαετία της ευμάρειας, αξιώσεις τους από τους υπερχρεωμένους. Η παρατηρούμενη αύξηση των καθυστερούμενων

δανείων δεν είναι συνέπεια της αναστολής των πλειστηριασμών, αλλά συνέπεια της επιδεινούμενης οικονομικής κατάστασης.

Τι περιλαμβάνει η αναστολή των πλειστηριασμών;

Η ισχύουσα μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2013 αναστολή πλειστηριασμών περιλαμβάνει:

- 1) Την αναστολή των πλειστηριασμών, οι οποίοι επισπεύδονται για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσόν των 200.000 ευρώ από πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες παροχής πιστώσεων και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών.
- 2) Την απαγόρευση πλειστηριασμού της κύριας ή μοναδικής κατοικίας, της οποίας η ισχύς λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2013. Απαγορεύεται δηλαδή ο πλειστηριασμός της κατοικίας ακόμη και όταν η απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος υπερβαίνει το ποσόν των 200.000 ευρώ ή και όταν ο επισπεύδων τον πλειστηριασμό δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα.

Με τη διάταξη προστατεύεται η κατοικία, η αξία της οποίας δεν υπερβαίνει τα όρια που ορίζονται στο άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 3869/2010, δηλαδή το αφορολόγητο όριο απόκτησης πρώτης κατοικίας, προσαυξημένο κατά 50%. Η απαγόρευση περιλαμβάνει την κύρια ή μοναδική κατοικία κάθε φυσικού προσώπου, ανεξαρτήτως δηλαδή αν έχει πτωχευτική ικανότητα. Συνεπώς, προστατεύεται και η κατοικία των εμπόρων.

Οι ρυθμίσεις των τραπεζών

Δυστυχώς, τα αποτελέσματα των ρυθμίσεων των τραπεζών έχουν αποδειχθεί κατώτερα των περιστάσεων. Οι ρυθμίσεις αυτές είναι στην πραγματικότητα βραχυχρόνιες, μεταθέτουν το πρόβλημα με οξύτερη μορφή στο εγγύς μέλλον, με μοναδικό αποτέλεσμα να το αποκρύπτουν, παρά να το επιλύουν.

Σε πολλές περιπτώσεις στεγαστικών δανείων οι καταναλωτές υποχρεώθηκαν, προκειμένου να λάβουν μία πρόσκαιρη ρύθμιση ή παράταση του χρόνου αποπληρωμής του δανείου, να αποδεχθούν την αύξηση του περιθωρίου κέρδους του επιτοκίου. Στην περίπτωση των καταναλωτικών πιστώσεων, αξιώνεται από αυτούς η χωρίς χρονικό ορίζοντα αποπληρωμή εξυπηρέτησή τους. Εξακολουθούν να εκτοκίζονται ακόμη και σήμερα σε τέτοια επίπεδα, που δεν υπάρχει καμία προοπτική, όχι μόνο να τα εξοφλήσουν, αλλά ούτε καν να τα συντηρήσουν.

Ο νόμος για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά

Ο ν. 3869/2010 για τη ρύθμιση οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων ήταν και παραμένει το πλέον αξιόπιστο εργαλείο των υπερχρεωμένων, που η Πολιτεία υιοθέτησε για μία ρεαλιστική ρύθμιση των χρεών τους. Ανακουφίζει πολλούς οφειλέτες, δίνει τη δυνατότητα να «σώσουν» την κατοικία τους και να επιτύχουν την απαλλαγή από χρέη που δεν μπορούν πλέον, χωρίς δική τους ευθύνη, να αποπληρώσουν. Πρόκειται για κορυφαία θεσμική μεταρρύθμιση, η οποία και ως τέτοια πρέπει να διαφυλαχθεί και να εδραιωθεί.

Ωστόσο, λόγω των διαστάσεων που έχει προσλάβει το πρόβλημα της υπερχρέωσης, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αυτό μόνο μέσα από τις προσφυγές των υπερχρεωμένων στη Δικαιοσύνη. Δυστυχώς, η τελευταία έχει περιορισμένες πρακτικές δυνατότητες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ήδη μεγάλες καθυστερήσεις που αποθαρρύνουν, ενόψει και των αναπόφευκτων διαδικαστικών δυσχερειών, από την αξιοποίηση του νόμου. Τούτο δε μάλιστα καθώς η Πολιτεία υστερεί στην στήριξη, κατά τρόπο αξιόπιστο και ουσιαστικό, της εφαρμογής του νόμου.

Είναι δε βέβαιο ότι αν καταργηθεί, υπό τις παρούσες συνθήκες, η αναστολή των πλειστηριασμών, τότε θα αναγκαστεί ακόμη μεγαλύτερος αριθμός οφειλετών να καταφύγουν στις διαδικασίες αυτού του νόμου, με τον κίνδυνο πλέον να οδηγηθεί η Δικαιοσύνη, υπό το βάρος των δεκάδων χιλιάδων νέων υποθέσεων, σε αδυναμία εκδίκασης αυτών σε ορατό ορίζοντα χρόνου.

Η εφαρμογή αυτού του νόμου προϋποθέτει τη συνεχή στήριξη από την Πολιτεία που δυστυχώς δεν είναι δεδομένη. Έτσι, δεν παύουν να ανακύπτουν πρόσθετα σοβαρά προβλήματα που έχουν ως αποτέλεσμα να αυξάνουν το κόστος, να οδηγούν σε προσωρινές απορρίψεις που απογοητεύουν, να δυσχεραίνουν εντέλει την αξιοποίησή του.

Εξάλλου, ένας μεγάλος αριθμός οφειλετών δεν υπάγεται στις διαδικασίες αυτού του νόμου (λ.χ. όσοι έχουν την εμπορική ιδιότητα, σε αυτή περιλαμβάνονται και διάφοροι επαγγελματίες που στην καθημερινότητα δεν τους εκλαμβάνουμε ως εμπόρους). Τούτο μολονότι πρόκειται στην πραγματικότητα για ανθρώπους που απλώς αντλούν τον βιοπορισμό τους από προσωπική εργασία τους.

Η Κυβέρνηση αρνήθηκε να συμπεριλάβει τις κατηγορίες αυτών των ανθρώπων στο πεδίο εφαρμογής του νόμου, παρά το γεγονός ότι στο παρελθόν αναλήφθηκε σχετική πρωτοβουλία, που δεν ολοκληρώθηκε. Έτσι σε περίπτωση κατάργησης της αναστολής των πλειστηριασμών, η κύρια κατοικία αυτών των επαγγελματιών δεν προστατεύεται στο πλαίσιο ρύθμισης των χρεών τους.

Συνέπειες από ευδεχόμενη άρση της απαγόρευσης άρσης των πλειστηριασμών

- 1) Μαζική περιθωριοποίηση, μεγάλη αύξηση του αριθμού των αστεγών, κοινωνικός στιγματισμός και εξαθλίωση οικογενειών, με ανυπολόγιστες επιπτώσεις στην ψυχολογική και κοινωνική ακεραιότητα των ευαίσθητων ιδίως μελών της οικογένειας
- 2) Κατάρρευση της καθημερινότητας των νοικοκυριών, αύξηση των προβλημάτων υγείας, απόγνωση, εγκατάλειψη και απώλεια κινήτρων για συμμετοχή στην οικονομική ζωή, αυξημένες πλέον ανάγκες πρόνοιας, σε μία συγκυρία που το κράτος αδυνατεί (δείχνει απροθυμία) να ανταποκριθεί. Ας μην παραβλέπεται, ότι οι περισσότεροι από τους υπερχρεωμένους θα εξακολουθούν, μετά την απώλεια της κατοικίας τους, να είναι υπερχρεωμένοι
- 3) Απώλεια της εργασίας για μικρούς εμπόρους που θα στερηθούν την επαγγελματική τους στέγη
- 4) Μαζική προσφορά χιλιάδων ακινήτων στην αγορά, με άμεση συνέπεια την κατάρρευση των αξιών τους, αλλά και τη γενικότερη απαξίωση και των λοιπών ακινήτων
- 5) Άμεση και υπέρμετρη απαξίωση των ασφαλειών των τραπεζών, αφού η αξία των ακινήτων δεν θα ανταποκρίνεται στο ύψος των εξασφαλισμένων δανείων, με συνέπεια οι τράπεζες να επωμιστούν σε βάρος της ασφάλειας και το κόστος του πλειστηριασμού, με συνέπεια εντέλει πολύ μεγαλύτερων και πραγματικών πλέον ζημιών, σε σχέση με την προσαρμογή των χρεών
- 6) Κερδοσκοπική εκμετάλλευση των κατοικιών από εταιρείες που θα συσταθούν γι' αυτό το σκοπό, προκειμένου να αγοράσουν τα ακίνητα στις χαμηλές τιμές
- 7) Στρέβλωση και πλήρης ασφυξία της αγοράς ακινήτων, καθώς πλέον η μεταβίβαση του ακινήτου θα είναι αποτέλεσμα καταναγκασμού και ανεξέλεγκτης απαξίωσής του
- 8) Υπερφόρτωση των Δικαστηρίων από την προσφυγή δεκάδων χιλιάδων απελπισμένων οφειλετών σε αυτή, προκειμένου να αποφύγουν ή να καθυστερήσουν τους πλειστηριασμούς με τους τρόπους που ήδη ο νόμος προβλέπει

- 9) Κοινωνικές συγκρούσεις ανάμεσα στους δανειολήπτες που θα χάνουν την κατοικία τους και τους νέους ιδιοκτήτες
- 10) Σημαντικός κίνδυνος διαταραχής της προσπάθειας για κοινωνική, οικονομική και πολιτική σταθεροποίηση της χώρας
- 11) Ο μοναδικός πραγματικός ηθικός κίνδυνος είναι το κράτος δικαίου και πρόνοιας να εγκαταλείψει τον υπερχρεωμένο δανειολήπτη, ο οποίος συνέβαλε με τα εισοδήματά του στην κερδοφορία των τραπεζών κατά την προηγούμενη δεκαετία, χωρίς ασπίδα προστασίας έναντι του κράτους των αγορών και του χρήματος

Τι χρειάζεται πλέον σήμερα

Δεν μπορεί η Πολιτεία να επιτρέψει τους πλειστηριασμούς, αν προηγουμένως δεν μεριμνήσει για την παροχή δυνατότητας ρύθμισης των χρεών, η οποία να ανταποκρίνεται στις πραγματικές δυνατότητες των οφειλετών.

Βάσει των προαναφερόμενων, η ΕΚΠΟΙΖΩ προτείνει:

- 1) Προσαρμογή των ενυπόθηκων και εξασφαλισμένων δανείων στην αξία των ακινήτων.

Εξαιτίας της μείωσης των αξιών των ακινήτων, πολλά ενυπόθηκα δάνεια δεν έχουν στην πραγματικότητα αντίστοιχη εξασφάλιση. Πολλοί δανειολήπτες, εξάλλου, μπροστά στην αδυναμία που βρίσκονται, χάνουν το κίνητρο εξυπηρέτησης των δανείων αυτών, όταν το ύψος των οφειλών από αυτά υπερβαίνει την αξία του ακινήτου. Γνωρίζουν ότι ακόμη κι αν πληρώσουν την αξία του σπιτιού τους και πάλι κινδυνεύουν να το χάσουν.

Είναι γι' αυτό προς το συμφέρον όλων, πρωτίστως των πιστωτικών ιδρυμάτων, να προσαρμοστούν οι ενυπόθηκες απαιτήσεις στην πραγματική αξία των ακινήτων, ώστε να στηριχθεί η ικανότητα των κατόχων τους να αποπληρώσουν τα ενυπόθηκα δάνεια. Αν παρασχεθεί η προοπτική αυτή, θα αποτραπεί μία περαιτέρω κατάρρευση των αξιών των ακινήτων και κατ' επέκταση και η απαξίωση των ασφαλειών των τραπεζών.

Είναι, γι' αυτό, η κατάλληλη στιγμή να καθιερωθεί η αρχή της ευθύνης του δανειολήπτη μέχρι την εξασφάλιση, που το ακίνητο πραγματικά προσφέρει στο δανεισμό που έλαβε για την αγορά του.

- 2) **Περιορισμός της αποπληρωμής των καταναλωτικών δανείων της προηγούμενης δεκαετίας σε μία τετραετία και απαλλαγή από το υπόλοιπο**

Δεν μπορεί να συνεχίζεται η διαιώνιση της αποπληρωμής των καταναλωτικών πιστώσεων, απομυζώντας την οποιαδήποτε δημιουργική προοπτική των οφειλετών. Οι πιστώσεις αυτές από τη φύση τους εξυπηρετούν μεσοπρόθεσμες το πολύ καταναλωτικές ανάγκες και στόχους.

Η διάρκεια αποπληρωμής θα πρέπει λοιπόν να είναι ανάλογη με τη χρήση τους. Δεν μπορεί, υπό το πρίσμα άλλωστε του ενδιαφέροντος για επανεκκίνηση της οικονομίας και προαγωγή της επιχειρηματικότητας, να πληρώνονται, και μάλιστα υπό επώδυνους όρους, στην παρούσα γενιά οι καταναλωτικές δαπάνες της προηγούμενης, ιδίως λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι τα καταναλωτικά αυτά δάνεια εξυπηρετήθηκαν για μεγάλο χρονικό διάστημα, με συνέπεια στις περισσότερες περιπτώσεις, το κεφάλαιο και μεγάλο μέρος των τόκων, να έχουν καταβληθεί.

Με την επεξεργασία συγκεκριμένων αντικειμενικών και εισοδηματικών κριτηρίων, να περιοριστεί η δυνατότητα αποπληρωμής των καταναλωτικών πιστώσεων σε μία το πολύ τετραετία με βάση το περίσσευμα που προκύπτει μετά την κάλυψη των βασικών βιοτικών αναγκών του οφειλέτη και να επέλθει η οριστική πλέον απαλλαγή από το υπόλοιπο.

- 3) **Να αποκατασταθεί το αρχικό επιτόκιο του στεγαστικού δανείου σε όσες περιπτώσεις οι τράπεζες εκμεταλλευόμενες την διαπραγματευτική αδυναμία του οφειλέτη, επέβαλαν ρυθμίσεις με αύξηση του επιτοκίου αυτού.**

- 4) **Να καθιερωθεί το δικαίωμα του οφειλέτη, όταν η αξία της κατοικίας υπερβαίνει τις εύλογες ανάγκες του ή τις δυνατότητες αποπληρωμής, να πωλήσει την κατοικία του, αγοράζοντας μία χαμηλότερου κόστους, μέχρι την αξία της οποίας θα μπορούν να μεταφέρονται σε αυτή οι εξασφαλίσεις των πιστωτών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι τράπεζες θα μπορούν να εισπράττουν τη διαφορά του τιμήματος και θα διαμορφώνεται μία αμφότερα επωφελής και εξυπηρετούμενη πίστωση.**

- 5) Να υπάρξει μέριμνα για ιδιαίτερα ευαίσθητες κατηγορίες δανειοληπτών, για ορισμένη μεταβατική περίοδο και μέχρι η χώρα μας να εισέλθει σε σταθερή περίοδο ανάπτυξης, για ρυθμίσεις με την καταβολή μόνο τόκων, υπολογιζομένων με το επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και αντίστοιχη επιμήκυνση της σύμβασης.
 - 6) Να δοθεί η δυνατότητα υπαγωγής στο νόμο για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά και εμπόρων, οι οποίοι μέσα από την εμπορική τους δραστηριότητα καλύπτουν τον βιοπορισμό τους ή έχουν μικρά εμπορικά χρέη.
 - 7) Να στηριχθεί, με κίνητρα, πόρους που θα προέλθουν από τα ίδια τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και υποδομές, η διαμόρφωση ενός δικτύου, που θα συνδράμει τους υπερχρεωμένους οφειλέτες στην αντιμετώπιση των προβλημάτων από τα χρέη και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων ρύθμισης των χρεών τους.
 - 8) Να μην επιτραπεί, πριν εφαρμοστεί μία πολιτική προσαρμογής των χρεών και δοθεί η δυνατότητα ρύθμισης αυτών, η πώληση επισφαλών δανείων των ελληνικών συστημικών τραπεζών, οι οποίες βρίσκονται υπό κρατικό έλεγχο, σε ξένες επενδυτικές εταιρείες (distressed debt funds) με αδιαφανείς, όπως δυστυχώς συμβαίνει, διαδικασίες.
- Η προτεινόμενη από την ΕΚΠΟΙΖΩ προσαρμογή των ενυπόθηκων και εξασφαλισμένων δανείων στην αξία των ακινήτων προστατεύει τους δανειολήπτες από αυθαίρετες συμπεριφορές και εξασφαλίζει στις, υπό κρατικό έλεγχο τράπεζες, καλύτερους όρους αποπληρωμής των δανείων.
- 9) Να καθιερωθεί τριετής αναστολή των πλειστηριασμών προκειμένου να λειτουργήσουν τα παραπάνω μέτρα προσαρμογής.